



BRABANTS GOUD

DE GEELDERS • HET DOMMELDAL • DE BEERZE

Om het Natuurnetwerk Brabant te realiseren, verwerft ARK Rewilding Nederland gronden in Het Groene Woud. Dat doen we in het kader van het natuurrealisatieproject Brabants Goud in Het Groene Woud. Per 1 april 2023 beschikten we over bijna 370 hectare grond. De ARK-methode: we verwerven gronden, zorgen voor de natuurinrichting en het tijdelijk beheer ervan. Na enkele jaren dragen we de ontstane natuur over aan andere beheerders. Ons meest recente Brabants Goud-perceel ligt aan de Dommel in Liempde, op de grens van Boxtel en Liempde.



HET IS LENTE!

Het voorjaar laat zich uitbundig zien in Het Groene Woud. Overal bloeien slanke sleutelbloemen, bosanemonen en dotterbloemen. Op de ARK-percelen op Savendonk in De Geelders broeden, na decennia, vijf Kievitsparen. En ook raven, witgatjes, de kleine plevier en scholeksters laten zich bewonderen.

Lente in De Geelders (maart 2023)

JOS VAN OOIJEN



Vliegende houtsnip • DIRK EIJKEMANS

IN HET DONKER

ONDERZOEK HOUTSNIPPEN

Houtsnippen horen bij 'onze' leembossen. Deze steltlopers komen hier bijna twaalf keer vaker voor dan in andere bossen. We willen graag meer over deze soort weten

zodat we bij de inrichting van de ARK-percelen rekening met ze kunnen houden. Daarom proberen Natuurlink (Sebastiaan Bakker) en SOVON een aantal houtsnippen te zenderen. Zo kunnen we ze gaan volgen, bijvoorbeeld om meer te weten te komen over hun voedselgedrag. Omdat de houtsnip vooral tijdens de baltsperiode in de schemer en late avond actief is, zijn de onderzoekers dat ook.



KWALITEITSPLAN VOOR GOED BEHEER

Na ruim drie jaar breekt voor ARK in Het Groene Woud een nieuwe fase aan. We gaan langzaam maar zeker gronden overdragen aan eindbeheerders. Op 15 maart 2023 deden we dat aan vijf particuliere families. Om de nieuwe eigenaren te helpen goed voor hun gronden te zorgen, stelden we een Kwaliteitsplan op. Het bevat kwaliteitsprincipes en handreikingen voor goed beheer. Nieuwsgierig? U vindt het boekje met het Kwaliteitsplan [hier](#). Over die eerste grondoverdracht aan de nieuwe eigenaren lees je verderop in de nieuwsbrief meer.



Deze Marilandica-populier bij Hooge Beek (De Geelders) is volledig 'ingepakt' door een prachtige, vele jaren oude klimop • GER VAN DEN OETELAAR

HET GROEIT EN BLOEIT IN DE GEELDERS

DE KLIMOP

In De Geelders zijn talrijke bomen 'ingepakt' door de klimop (*Hedera helix*). Dat de klimop zich hier een plaatsje heeft verworven als algemene soort betekent dat de bodem voedsel- en mineraalrijk is en dat er genoeg kwelwater in de bodem zit. Vandaar ook dat je onder meer bij Hooge Beek, in de buurt van de Beeksche Waterloop, veel klimop aantreft.

Klimop groeit met zijn vuistdikke wortels over de bosbodem en tegen bomen op. Met diezelfde wortels 'zuigt' hij zich vast aan de boombast, maar zonder erin te boren. De plant brengt dan ook geen schade toe aan de stam en bomen gaan er niet van dood (al worden ze wel iets windgevoeliger). De klimop biedt een doeltreffend thuis aan insecten, vogels en kleine zoogdieren. In de Noordwest-Europese bossen is klimop, samen met hulst en maretak, het enige loofhoutgewas dat in de winter groen blijft.



Jonge steenuil • AD DE WEIJER

BIJZONDERE SOORT IN HET DOMMELDAL

DE STEENUIL

Al eeuwenlang is de steenuil één van de bijzondere bewoners in het Dommeldal. De steenuil is de bekendste van de kleinere uilensoorten: hij is nauwelijks groter dan een merel maar oogt wat forser door z'n opgezette veren.

Steenuilen schuwen de menselijke omgeving niet. Ze leven het meest op of bij boerenerven, vooral als deze voldoende natuurlijke variatie bieden. Daar heeft een steenuil alles wat hij nodig heeft op een klein oppervlak 'bij de hand'. Verschillende natuurwerkgroepen in Het Groene

Woud zorgen bij bewoners van (vooral) het buitengebied voor nestkasten die ze er aan een muur of schuur mogen hangen. Deze nestkasten worden al jaren goed door steenuilen benut en ook de broedresultaten zijn uitstekend.

FELGELE OGEN

Het zoeken naar voedsel doet een steenuil vooral vanaf paaltjes of andere verhogingen. Daar speurt hij naar veldmuizen, andere kleine zoogdieren en kleine vogels. Af en toe laat hij zich ook reptielen, amfibieën, nachtvlinders, meikevers en regenwormen goed smaken. Heeft hij een prooi in het vizier, dan vliegt hij daar in golvende vlucht op af. Het verenkleed van de steenuil is overwegend bruin tot grijsbruin met witte streepjes en druppelvormige vlekken. Wil je weten of je te maken hebt met een steenuil? Let dan eens op de ogen: die zijn opvallend felgeel, met daarboven lichte 'wenkbrauwen'.

WEEKENDKAMP IN HET GROENE WOOD

Van 21 t/m 23 april a.s. houden we samen met de NJN (Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie) een weekendkamp in Het Groene Woud. De NJN is een jongerenorganisatie voor en door jongeren uit heel Nederland die het leuk vinden om samen de natuur in te gaan. We willen ze op deze dagen meer vertellen over 'rewilding' (natuurontwikkeling) en hopen dat ze daar enthousiast zelf mee aan de slag gaan, bijvoorbeeld door hun nieuw opgedane kennis met andere NJN'ers te delen.

Op het programma: een ontdekkingstocht door De Geelders, het Dommeldal en De Scheeken. De jongeren (zo'n twintig deelnemers) gaan onder begeleiding van enkele ARK'ers op pad, fietsend en wandelend vanuit Manege De Rekkendonken in Liempde waar ze hun kamp opslaan. Ze leren dit weekend meer over Het Groene Woud, over wat spontane, robuuste natuur is en hoe het komt dat de leembossen zo biodivers zijn. Verder zien ze met eigen ogen waar het inrichten van percelen (zoals ARK dat doet) toe leidt. En natuurlijk ontbreekt een excursie naar de edelherten in De Scheeken niet.



Op ontdekkingstocht door Het Groene Woud
CAROLINE VAN DER MARK

Larve van een zeldzame grote schietmot (kokerjuffersoort), waargenomen in De Scheeken

JEANNE SOETENS



ZELDZAME SCHIETMOT IN DE SCHEEKEN

*Vlak bij de ARK-gronden in De Scheeken ontdekte Jeanne Soetens onlangs de kokerjuffersoort *Grammotaulius nigropunctatus*. Dit is een grote schietmot met puntige vleugels en een 'potloodstreepje' op de achtervleugel. Het ging om een larve in het water, in zijn kenmerkende kokertje dat larven meeslepen om zich te beschermen.*

Larven van deze kokerjuffersoort leven in wateren die al in het voorjaar uitdrogen. Waarnemingen worden meestal in de kustprovincies gedaan; de eerste binnenlandse waarneming (in minstens dertig jaar) was in 2010 in De Kaaistoep, een natuurgebied ten westen van

Tilburg. Dat deze kokerjuffersoort nu in De Scheeken is aangetroffen, komt waarschijnlijk omdat ook hier droogvallend water te vinden is. Daarin is De Scheeken niet helemaal uniek, want in De Geelders komen deze omstandigheden eveneens voor.

NOG MEER WAARNEMINGEN

Er waren de afgelopen tijd nog meer verrassende waarnemingen in Het Groene Woud. Zo kregen deelnemers aan de ARK-excursie door Het Hoefje in De Geelders (op 31 maart jl.) niets minder dan een bever in het oog. Hij zwom vanuit zijn hol stroomafwaarts in de Beek-sche Waterloop. Enkele kilometers verderop spotte Dirk Eijkemans op 3 april twee raven op Savendonk. Deze magnifieke vliegers komen hier weliswaar steeds vaker voor (en het wordt tijd dat ze hier gaan broeden). Maar dat maakt het zien én horen van de vogels niet minder bijzonder.



Onder toezicht van notaris Stijn Marks ondertekenden ARK en de nieuwe eigenaren de overdrachtsakte • RUUD VAN NOOIJEN

GRONDOVERDRACHT BEKLONKEN

**PARTICULIERE EIGENAREN BEHEREN
30 HECTARE NATUUR**

Op woensdag 15 maart 2023 werden vijf particuliere families eigenaar van een stuk grond in Het Groene Woud. Het gaat om in totaal bijna 30 hectare, waarvan het grootste deel de afgelopen jaren eigendom was van ARK. De gronden die vanaf nu door de particulieren worden beheerd, liggen onder meer aan Onrooi in De Geelders, aan de Kerkakkers in het Dommeldal en op het verbindingstuk tussen De Geelders en het Wijboschbroek.

Alle nieuwe eigenaren gaan hun grond voor niets anders gebruiken dan voor de ontwikkeling van hoogwaardige, robuuste en zelfredzame natuur. De afspraken daarover zijn vastgelegd in een [Kwaliteitsplan](#). Daarin staan ook handreikingen die de nieuwe eigenaren helpen om dat beheer op de ARK-manier uit te voeren.

VAN OPROEP NAAR OVERDRACHT EN GRONDRUIJL

De grondoverdracht komt voort uit de oproep die we in 2019 deden. We zochten destijds mensen die wilden inves-

teren in natuurontwikkeling of kansen zagen in kavelruil met eigen gronden. Zo'n grondruil behoorde voor ARK al vanaf het begin tot de opties. Veel percelen van veel eigenaren lagen destijds namelijk kriskras door elkaar. Dat is met het oog op efficiënt beheer geen ideale situatie. Daarom organiseerden we een grondruil. Het principe is dat sommige eigenaren een stukje van hun eigen grond weggeven om er van anderen een stukje voor terug te krijgen. Het is een flinke puzzel, maar het resulteerde in datgene wat we voor ogen hadden: meer aaneengesloten eenheden die voor particulieren goed te beheren zijn. Hiervoor zetten we niet alleen ruilgronden van onszelf in. Ook enkele particuliere eigenaren, Staatsbosbeheer en de Marggraff Stichting werkten mee.

MET EEN GERUST HART

We hebben er alle vertrouwen in dat de nieuwe eigenaren goed voor de leembossen gaan zorgen. We laten deze dertig hectare dan ook met een gerust hart achter, wetende dat de natuur hier de kans krijgt zich robuust en zelfredzaam verder te ontwikkelen. In de komende jaren gaan we op een soortgelijke manier ook in andere delen van Het Groene Woud het stokje aan eindbeheerders overdragen.

Ook Bart en Sanne van Gils uit Boxel werden eigenaar van een stuk grond van ARK. Omroep Brabant zocht ze op en maakte er [deze reportage](#) van (vanaf 0.50').

PARTICULIERE GRONDEIGENAREN: AD EN INE DE KORT

‘GEEN WOORDEN MAAR DADEN’



Ad en Ine de Kort op de Kaatsche Plak waar ze hun eigen gronden beheren.

Ad en Ine de Kort uit Liempde hebben sinds kort officieel 6,5 hectare grond in Gemonde in bezit. Daarvan was anderhalve hectare al een tijdje hun eigendom, maar op 15 maart, bij de overdracht van ARK-gronden, kwam daar nog eens 4,8 hectare bij. “Nu kunnen we meehelpen een doorlopende natuurverbinding te creëren tussen het Dommeldal, De Geelders en het Wijboschbroek.”

Ze noemen zichzelf echte natuurmensen. Maar van ‘alleen roepen’ wordt de natuur niet beter, vinden ze. “We willen daadwerkelijk iets dóen.” En dus besloten ze, als particulieren, te investeren in natuur.

‘VOOR ELK KLEINKIND ÉÉN’

Dat leidde enkele jaren geleden tot de aankoop van anderhalve hectare boerenland aan de Kaatse Hoeve in Gemonde, bij de Beeksche Waterloop. “We hebben een tijdje in Gemonde gewoond voordat we naar Liempde verhuisden. Dus dit is bekend gebied voor ons.” Ad en Ine zetten de grond om in bloemrijk grasland met moerassige delen, geknotte wilgen aan de waterkant en nieuwe bomen en struiken die hier van oorsprong thuishoren. “Daarnaast hebben we drie mooie fladderriepen geplant. Die hebben een speciale betekenis voor ons, want ze zijn van onze drie kleinkinderen. Zo hebben ze bij opa en oma elk hun eigen boom.” Hun nieuwe grond speelde afgelopen februari ook nog een rol als één van de plantlocaties tijdens de grote plantactie van de Natuurgroep Gestel, de club waar ze inmiddels ook lid van zijn.

BESCHERMING VAN DE LEEBOSSEN

Het idee om ARK-gronden aan hun grondbezit toe te voegen, stamt al uit 2019. “ARK was destijds op zoek naar particulieren die in natuur wilden investeren. Wij hebben ons toen aangemeld. Dat resulteerde na vier jaar in de 4,8 hectare die we er nu bij hebben, allemaal nabij ‘onze’ Kaatsche Plak.” Op de nieuwe gronden is al natuur aanwezig of is er door ARK een aanzet toe gegeven. “Prachtig om te zien hoe onze gronden straks zelf al een natuurlijke verbinding gaan vormen. Dat vinden we enorm waardevol. Niet alleen omdat we zo planten en dieren de ruimte geven zich te verspreiden, maar ook omdat we met deze hectares de leembossen in Het Groene Woud versterken. Die verdienen onze bescherming. Daar dragen wij graag aan bij door goed en op de juiste manier voor onze gronden te zorgen.”

Lees verder op pagina 9 >



< Vervolg van pagina 8

WETEN WAT JE DOET

Het Kwaliteitsplan van ARK helpt het echtpaar De Kort daar handen en voeten aan te geven. “Wil je je natuurgronden goed beheren, dan moet je weten wat je doet. Je kunt er geen camping beginnen. Of een huisje neerzetten. Dat is niet in de geest van ARK en ook niet in het belang van de natuur. Wat wel de bedoeling is, staat in dat plan. Zoals kwaliteitsprincipes, handreikingen en kwaliteitsafspraken. Eigenaar worden van natuur gaat gepaard met verantwoordelijkheid. Die nemen we graag op ons, vol overtuiging en met heel veel plezier.”

Ad en Ine de Kort op de Kaatsche Plak.

‘BEGINNENDE WILDERNIS’

De grond van de familie De Kort aan de Kaatsche Plak blijft voor natuurliefhebbers toegankelijk. “We hebben er in 2021 een hek met een looppoortje en een bankje geplaatst. Maar op onze overige hectares is geen vrije toegang. We laten de gronden zoveel mogelijk met rust zodat de natuur zich op haar eigen tempo kan ontwikkelen. Wat we voor ons zien over een jaar of twintig? Prachtig opgeschoten bomen, her en der omgevallen stammen... Een soort beginnende wildernis die letterlijk is verbonden met de leembossen van het Dommeldal, De Geelders, het Wijboschbroek.”

KENNISMAKEN IN BOXTEL

WANDELING LANGS DE DOMMEL

Op 19 maart jl. hield ARK een wandeling langs de Dommel in Boxtel-Noord voor bewoners van de omliggende wijken Munsel en Heem van Selis. De wandeling was bedoeld om kennis te maken, te vertellen wat ARK doet en wat onze plannen zijn voor dit stukje van het Dommeldal.

ARK kocht hier vorig jaar in totaal 17,5 hectare grond. Het doel: natuurontwikkeling op deze percelen stimuleren. Tijdens de wandeling kregen we veel vragen over de mogelijke inrichting en wat die betekent voor de omgeving. We konden deze alle beantwoorden op basis van de eerste schets die al is gemaakt. Ook met diverse voorbijgangers, die de vlag van ARK langs de Dommel zagen wapperen, gingen we op deze zondagochtend in gesprek. Natuurlijk stonden we ook stil bij leuke waarnemingen. Want die heeft dit gebied genoeg te bieden. Zoals een groene specht, hazen en tal van zingende vogels die overduidelijk maakten dat het voorjaar écht is begonnen.

ARK hield een informatieve kennismakingswandeling langs de Dommel in Boxtel
THIJMEN VAN HEERDE



ONMISBARE VRIJWILLIGERS

WILHEMIEN VAN DEN BIGGELAAR

Ze zit in het bestuur van Natuurwerkgroep Liempde, gidst jaarlijks groepen belangstellenden door het edelhertengebied in De Scheeken/De Mortelen en komt in actie voor de wilde bij. Wilhelmiën van den Biggelaar is weliswaar met pensioen, maar met haar vrijwilligerswerk heeft ze nog genoeg te doen.

“Ik doe het heel graag, me inzetten voor de natuur”, vertelt ze. “Ik groeide op in het buitengebied, op een boerderij. Dus het zit er een beetje in dat ik kijk wat er allemaal groeit en bloeit.” Dat ze daar ook nog eens de schouders onder zet, is voor haar vanzelfsprekend. “We moeten wel, voor de toekomst van de mensheid”, vindt ze.

JONGEREN ENTHOUSIASMEREN

Als bestuurslid van de Natuurwerkgroep Liempde is ze er bijna altijd bij als er activiteiten worden ondernomen. “Vaak met hand- en spandiensten. Zo hielp ik mee met de catering toen we het Geboortebos in De Scheeken aanplantten”, vertelt ze. Verder vindt ze het haar taak om anderen enthousiast te maken voor de natuur, zoals de jeugd. “Daar doen we met z’n allen heel veel aan”, vertelt ze. “Zo verzorgt de Natuurwerkgroep gastlessen op de basisschool. Ook hebben we een heel actieve Jeugd Natuurwacht waarmee we samenwerken. Ik hoop dat er veel jongeren bij komen die aandacht voor de natuur hebben. En op termijn het Natuurwerkgroep-stokje van ons overnemen.”

‘WELKOM WILDE BIJ!’

Ondertussen is ze ook druk met een bijenproject van de Natuurwerkgroep in De Sort. “Het is een ietwat vergeten gebiedje tussen Liempde en Boskant”, schetst ze. “Gek eigenlijk, want het is er prachtig. Er staan wilgen, esdoorns en paardenkastanjes. Het is er ook deels moerassig wat bijzondere flora en fauna oplevert.” Voor de vrijwilligers stonden alle seinen op groen om de wilde bij hier te verwelkomen, een bedreigde soort die cruciaal is voor de bestuiving van groenten en gewassen. “Maar daarvoor moesten we in De Sort wel wat extra maatregelen treffen.”



En dus creëerde ze met haar medevrijwilligers open plekken in het bos zodat er genoeg zonlicht binnenvalt. Het snoeien (“niet teveel, maar net genoeg”) gebeurde op strategische plekken, zodat de bijen via de open plekken eenvoudig het vochtige deel van het bos weten te vinden. Verder plaatste de Natuurwerkgroep een bijenhotel, kreeg de sloot een extra zanderige kant voor graafbijen en legden boeren in de omgeving bloemrijke randen op hun akkers aan, “gesubsidieerd door de Provincie, als compensatie voor hun ingeleverde akkerrand.” Of de inspanningen vruchten afwerpen, moet nog worden onderzocht. “We zijn natuurlijk benieuwd naar de resultaten. En of we nog meer kunnen doen dan het bijhouden van de open plekken, zoals we nu jaarlijks doen.” Als dat nodig is, is ze er graag weer bij. “Ook omdat het gewoon erg leuk is om met een groep bevlogen mensen zo actief te zijn voor het goede doel.”



BOSINVENTARISATIE IN DE GEELDERS

ONDERZOEK HOUTSNIPPEN

In de Leemskuilen (Savendonk/De Geelders) heeft ARK een bosinventarisatie uitgevoerd in een oud populierenbos. Doel was om te bepalen welke bomen en struiken we het beste kunnen kiezen als we in de omgeving onze percelen gaan aanplanten. We besloten het oude bos te inventariseren vanwege de grote diversiteit aan bestaande begroeiing. We waren benieuwd wat we er precies aantreffen en waarom die soorten het hier goed doen.

We inventariseerden een bosperceel van 1,7 hectare groot aan de Hoogstraat, het zandpad dat in het verlengde van de Savendonksestraat ligt. Het grenst onder meer aan ARK-grond; vorig jaar hebben we die al ingericht. We zijn drie keer in het bos gaan kijken: twee maal in 2022 (augustus en november) en één keer in 2023 (begin april). Zo kregen we een goed beeld van wat er in verschillende seizoenen groeit en bloeit. De optelsom van alle resultaten is dat de Leems-

Een zee aan bosanemonen, begin april in het oude populierenbos in Savendonk

JANNEKE VAN ENGELEN

kuilen een gevarieerd gebied is met onder meer inheemse lianen, harige wildenroosjes (op plekken waar je het bos open kapt), vlierbessen, meidoorns, hazelaars en bosanemonen. Ook zomer- en wintereiken doen het er goed, net zoals berken, wilde kamperfoelie en bosanemonen. We troffen ook tal van insecten aan zoals de grote groene sabelsprinkhaan (de grootste soort in Nederland) en het bruin zandoogje.

KANSRIJKE BRON VAN INHEEMSE ZADEN

Opvallend detail: Leemskuilen is al uit de archieven bekend vanaf 1340 en waarschijnlijk een zeer oude ontginning en locatie van leemwinning. De bodem bestaat hier echter vooral uit zogenoemde zwarte enkeergrond met weinig leem. Er is wel veel organische stof in de bodem aanwezig die ervoor zorgt dat ze het water langer vasthoudt. Op basis van onze bevindingen beschouwen we dit oude populierenbos als een kansrijke bron van inheemse zaden die van betekenis kan zijn bij de inrichting van onze percelen in de buurt.

LEEMBOSSEN IN DE MAAK

HET HOEFJE EN HET ELDERBROEK

De komende jaren werkt ARK in onder meer Het Hoefje en het Elderbroek aan een verdere uitbreiding van de zeldzame en natuurrijke leembossen in Het Groene Woud. Beide deelgebieden liggen in en aan De Geelders.

RUIMTE VOOR BOSVERJONGING

We ontwikkelen deze nieuwe leembossen buiten het Natuurnetwerk Brabant om. Doel is hier: boscompensatie ter vervanging van wat er gekapt is in Natura 2000-gebieden. We herstellen de verscheidenheid aan leembossen door in Het Hoefje en het Elderbroek verdwenen bomen en struiken te planten die hier oorspronkelijk thuishoren. Daarnaast geven we ruimte aan meer natuurlijke vormen van bosverjonging en nemen we maatregelen om zoveel mogelijk water vast te houden. Belangrijk, omdat deze vochtige bostypen van onschatbare waarde zijn voor de biodiversiteit en deze beschermen in tijden van droogte.



In Het Hoefje gaat het om ruim acht hectare voormalige landbouwgrond. Daarmee realiseren we een directe uitbreiding van De Geelders in het oostelijke deel. Even verderop, in het Elderbroek, kochten we bijna twaalf hectare grond. Deze sluit niet alleen aan op De Geelders maar ook op het bestaande leembos van Staatsbosbeheer in het Elderbroek. Hier leven nog vogels als de havik en zeldzame dagvlinders zoals de grote weerschijnvlinder. Verder groeien er bijzondere planten zoals de slanke sleutelbloem. Met de aankoop en ontwikkeling naar leembos zetten we een eerste stap in de realisatie van een robuuste verbinding tussen De Geelders in het zuidwesten en het Wijboschbroek in het noordoosten.

Rechts liggen de gronden van ARK, links groeit het bestaande leembos van het Elderbroek

MARCEL SCHILDWACHT

De leembossen dragen dus ook bij aan klimaatadaptatie. Maar bijvoorbeeld ook aan koolstofvastlegging. En natuurlijk aan een gezonde en inspirerende leefomgeving voor de inwoners van Het Groene Woud.

Om mensen te laten zien wat onze plannen zijn, hielden we op 31 maart jl. een excursie door Het Hoefje voor bewoners en andere geïnteresseerden. Wandelend langs de Beeksche Waterloop zagen we plots en met eigen ogen hoe bijzonder dit gebied is: een bever die van de oever het water in dook.

BIJZONDERE SOORT IN HET BEERZEGEBIED

DE BOSRIETZANGER

Hij zingt uit volle borst, zelfs 's nachts: de bosrietzanger. Je vindt deze soort vanaf half mei aan de Beerze, en dan vooral in ruigte en in droge rietkragen vol brandnetels en wilgenroosjes. Daar pikken ze al scharrelend hun voedsel – vliegende insecten, spinnen – van de blaadjes af.

De bosrietzanger komt elk jaar tussen mei en diep in juni als één van de laatste zomervogels in Nederland aan, veelal vanuit Oost-Afrika waar de soort overwintert. Bijzonder: uit onderzoek blijkt dat bosrietzangers veel Afrikaanse vogelsoorten imiteren, waarvan ze de zang hebben opgepikt in de maanden dat ze daar verblijven. De kans dat we daar aan de Beerze van kunnen blijven genieten, is groot: de vogel heeft ongeveer het hoogste broedsucces van alle zangvogels (65%).



De bosrietzanger
TEKENING: JOHAN LEURS

VRAGEN STAAT VRIJ!

Deze nieuwsbrief is een initiatief van het Geeldersberaad, het Dommelberaad en het Beerzeberaad. Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties? Mail ze naar ARK-projectleider Ger van den Oetelaar: ger.vandenoetelaar@ark.eu. Inmiddels ontvangen bijna 1300 geïnteresseerden de nieuwsbrief direct in hun mailbox en wordt hij in vele netwerken verspreid. Heeft u deze nieuwsbrief via-via ontvangen en wilt u deze voortaan rechtstreeks van ARK toegestuurd krijgen? Stuur dan een e-mail naar info@ark.eu onder vermelding van 'Aanmelden nieuwsbrief Brabants Goud'. Wilt u zich afmelden? Dat kan eveneens via info@ark.eu onder vermelding van 'Afmelden nieuwsbrief Brabants Goud'.

GEELDERSBERAAD: Provincie Noord-Brabant, Groen Ontwikkefonds Brabant, gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Meierijstad, Waterschap De Dommel, ZLTO, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Bosgroep-Zuid, Marggraff Stichting, Harry Suilen Advies en ARK Rewilding Nederland.

DOMMELBERAAD: Provincie Noord-Brabant, gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Meierijstad, Son en Breugel, Waterschap De Dommel, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Harry Suilen Advies, Rentmeesters Meijs en Van Soest en ARK Rewilding Nederland.

BEERZEBERAAD: Natuurmonumenten, Provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap, Waterschap De Dommel, gemeente Oirschot, Meijs Rentmeesterskantoor en ARK Rewilding Nederland.